

ผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง (hearing) เรื่อง หลักการแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกัน และจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (“COI”) และการลงทุนเพื่อเป็นทรัพย์สินของผู้ประกอบธุรกิจ

1. การรับฟังความคิดเห็น จำนวน 1 ครั้ง
2. เมื่อวันที่ 14 – 28 มกราคม 2557 (ได้รับความเห็นถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557)
3. ผู้จัดส่งความคิดเห็น จำนวน 10 ราย เป็นบริษัทจัดการ 5 ราย บริษัทหลักทรัพย์ 2 ราย กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ 2 ราย และ TSFC¹ (จากจำนวนผู้เข้าชมทั้งหมด 82 ราย) ผู้จัดส่งความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการแก้ไขหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว โดยมีประเด็นความเห็นเพิ่มเติม ตามข้อ 4.
4. ประเด็นสำคัญ

(1) ประเด็นที่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมจากการรับฟังความคิดเห็น

เกณฑ์ COI : การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง : กรณีบริษัทจัดการ

(1.1) กรณีบริษัทจัดการตั้งตนเองเป็นผู้ชำระบัญชี

ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอให้ยกเว้นกรณีที่บริษัทจัดการตั้งตนเองเป็นผู้ชำระบัญชีของกองทุนรวมโดยไม่ได้คิดค่าธรรมเนียม ให้ไม่ถือเป็นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบริษัทจัดการไม่มีส่วนได้เสียจากการทำธุรกรรมดังกล่าวกับกองทุน

ความเห็นสำนักงาน – เห็นด้วย สำนักงานจะแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเว้นให้กรณีดังกล่าวไม่ถือเป็นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(1.2) การทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม

ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติและวิธีรายงานเกี่ยวกับการทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ รวมถึงระบุขอบเขตประเภทธุรกรรมให้ชัดเจน โดยควรยกเว้นธุรกรรมที่เป็นการฝากเงินในบัญชีเงินฝากเพื่อการดำเนินงานกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ด้วย

ความเห็นสำนักงาน – สำนักงานจะกำหนดให้มีการเปิดเผยรายงานการทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ พร้อมกับการเปิดเผยการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสะดวกในทางปฏิบัติของบริษัทจัดการ และจะกำหนดเพิ่มเติมเพื่อยกเว้นธุรกรรมที่เป็นการฝากเงินในบัญชีเงินฝากเพื่อการดำเนินงานให้ชัดเจน เนื่องจากในทางปฏิบัติกองทุนรวมต้องมีบัญชีเงินฝากเพื่อการดำเนินงานกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ อยู่แล้ว

(1.3) การกำหนดให้ผู้ถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมใดเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องของกองทุนรวมนั้น

ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีที่ลูกค้าหน่วยลงทุนที่มีลักษณะเป็นบัญชี omnibus ของตัวแทนขาย ซึ่งบริษัทจัดการจะไม่สามารถทราบรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุนที่แท้จริงภายใต้บัญชี omnibus ดังกล่าวได้ สำนักงานจะถือว่าบัญชี omnibus ดังกล่าวเข้าข่ายเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเป็นผู้ถือหน่วยเกินร้อยละสิบหรือไม่ อย่างไร (จะนับร้อยละสิบรวมทั้งบัญชี omnibus โดยถือว่า broker เจ้าของบัญชีเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือจะนับ โดยดูไปถึงรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุนภายใต้บัญชี omnibus)

ความเห็นสำนักงาน – สำนักงานจะปรับแก้ไขหลักเกณฑ์ โดยยกเว้นให้ไม่ต้องนับบัญชี omnibus เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบริษัทจัดการไม่สามารถทราบถึงรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุนภายใต้บัญชีดังกล่าวอยู่แล้ว และตัวแทนขายก็ไม่ได้มีอำนาจควบคุมการซื้อขายหน่วยลงทุนของผู้ถือหน่วยลงทุนภายใต้บัญชีดังกล่าวด้วย

(1.4) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีที่กำหนดให้ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง จะรวมถึงกรณีที่ broker นำเงินในบัญชีลูกค้า ไปฝากกับธนาคาร ที่เป็นบริษัทในเครือหรือไม่

ความเห็นสำนักงาน – กรณี broker จะนำเงินในบัญชีลูกค้าไปฝากกับธนาคาร ที่เป็นบริษัทในเครือ ไม่ถือเป็นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประกาศ COI เนื่องจากถือเป็นการดูแลทรัพย์สินของลูกค้า ซึ่งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทค. 43/2552 เรื่อง การดูแลรักษาทรัพย์สินของลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2552 โดย broker จะต้องปฏิบัติตามข้อ 21 ของประกาศดังกล่าวด้วย กล่าวคือ ห้ามมิให้นำเงินในบัญชีลูกค้าไปฝากหรือลงทุนกับสถาบันการเงินในเครือ เว้นแต่ลูกค้าจะแสดงความยินยอมโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน สำนักงานจะซักซ้อมความเข้าใจเพิ่มเติมไปพร้อมการเวียนซักซ้อมการปรับปรุงแก้ไขประกาศ COI ในครั้งนี้

(1.5) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นเกี่ยวกับการมอบหมายการจัดการลงทุนเพื่อกองทุน ซึ่งบริษัทจัดการต้องจัดให้ผู้รับมอบหมายทำตามเกณฑ์การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเห็นว่า กรณีที่ผู้รับมอบหมายเป็นผู้จัดการลงทุนในต่างประเทศ ข้อกำหนดดังกล่าวจะไม่มีประโยชน์ใด ๆ เนื่องจากการลงทุนทั้งหมดเกิดในต่างประเทศอยู่แล้ว

ความเห็นสำนักงาน – เห็นด้วย หลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนดจะ ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้รับมอบหมาย ไม่ได้เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจัดการ อย่างไรก็ตาม หากผู้รับมอบหมายเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง บริษัทจัดการจะต้องจัดให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากผู้รับมอบหมายมีความสัมพันธ์กับบริษัทจัดการ ในลักษณะที่อาจมีอำนาจควบคุมหรือถูกควบคุม ทั้งนี้ กรณีที่ผู้รับมอบหมายมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน กำกับดูแลอื่นที่เทียบเคียงกันอยู่แล้ว ก็ให้ผู้รับมอบหมายรายงานการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาให้บริษัทจัดการใช้เปิดเผยแทนได้

เกณฑ์ proprietary trading

(1.6) ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอให้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการห้ามบริษัทซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อพอร์ตบริษัท โดยควรระบุให้ชัดเจนว่า ห้ามเฉพาะหลักทรัพย์ตัวเดียวกันกับที่อยู่ในช่วงระยะเวลาที่บริษัททำหน้าที่เพื่อลูกค้า (เช่น หลักทรัพย์ที่อยู่ระหว่างทำบทวิเคราะห์ หรืออยู่ระหว่างมีคำสั่งซื้อขายเพื่อลูกค้า)

ความเห็นสำนักงาน – สำนักงานได้ปรับแก้ไขหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนขึ้น

(1.7) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นเกี่ยวกับการห้ามบริษัทหลักทรัพย์ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อพอร์ตบริษัทในระหว่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยเห็นว่า บริษัทหลักทรัพย์สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ในระหว่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์ได้ ตามที่กำหนดในข้อ 4(2) ของประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 44/2552 เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2552

ความเห็นสำนักงาน – เห็นด้วย หลักเกณฑ์ในเรื่องนี้สำนักงานจะกำหนดเหมือนหลักเกณฑ์ในปัจจุบันตามข้อ 4 ของประกาศที่ ทธ. 44/2552 คือ ห้ามบริษัทหลักทรัพย์ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อพอร์ตบริษัทโดยแสวงหาประโยชน์จากการเป็นผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์ในลักษณะที่เป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุน ซึ่งรวมถึงการซื้อขายในระหว่างการจัดทำรายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์ และไม่มีระบบในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุจำเป็นและสมควร และมีได้มีเจตนาแสวงหาประโยชน์ในลักษณะที่เป็นการเอาเปรียบผู้ลงทุน

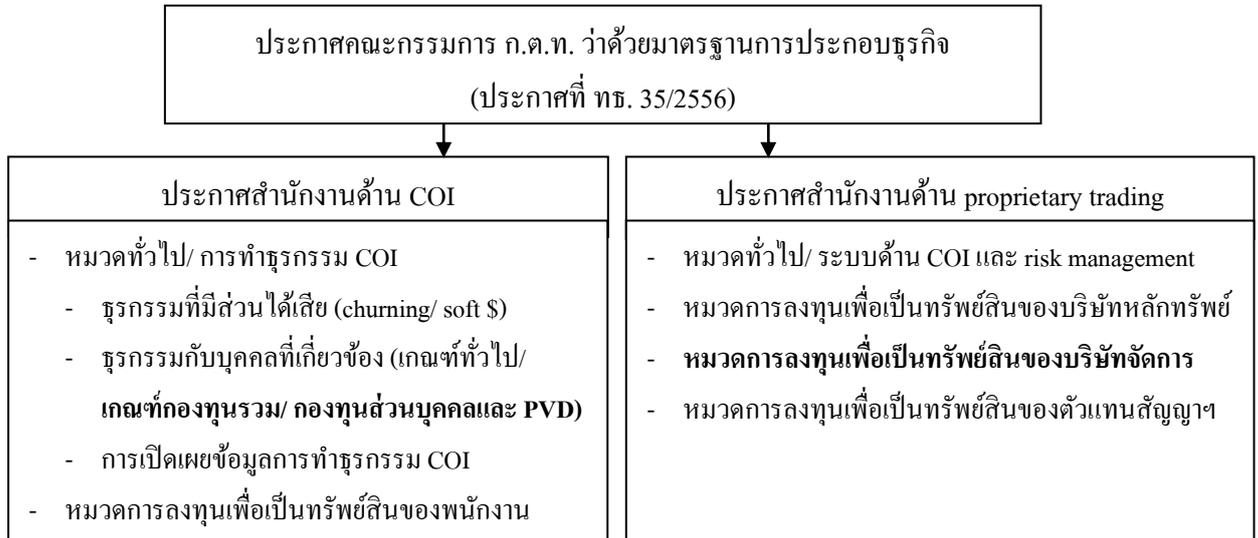
(2) ประเด็นที่สำนักงานไม่เห็นด้วยกับผู้ให้ความเห็น จึงไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

เกณฑ์ทั่วไป

(2.1) ผู้แสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยกับการกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปในเรื่องดังกล่าวเพื่อใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจทั้งหมด โดยเสนอให้จัดทำหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับธุรกิจจัดการลงทุนแยกจากธุรกิจอื่น ๆ เนื่องจากธุรกิจจัดการลงทุนมีกฎเกณฑ์รายละเอียดในหลายเรื่องทั้งเก่าและใหม่ และมีประกาศฉบับย่อยอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากนำมารวมให้เป็นฉบับเดียวเฉพาะธุรกิจจัดการลงทุนจะทำให้ผู้ปฏิบัติได้รับความชัดเจนและใช้งานง่าย

ความเห็นสำนักงาน – สำนักงานกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจทุกประเภทเฉพาะในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เดิมของผู้ประกอบธุรกิจ และสอดคล้องกับส่วนที่ 2 มาตรการป้องกัน และจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของประกาศคณะกรรมการ ก.ต.ท. ที่ ทธ. 35/2556 เรื่อง มาตรฐานการประกอบธุรกิจ โครงสร้างการบริหารงาน ระบบงานและการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2556 และเป็นเรื่องที่ควรบังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจทุกประเภทสำหรับส่วนที่เป็นข้อกำหนดเฉพาะธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง สำนักงานจะมีกำหนดแยกไว้เป็นหมวดต่างหากของ

ธุรกิจแต่ละประเภท (ถ้ามี) และแยกจากหลักเกณฑ์ทั่วไป เช่น ธุรกิจจัดการลงทุน ซึ่งจะเป็นการรวบรวมหลักเกณฑ์ปัจจุบันที่มีอยู่ในประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจัดการลงทุนทุกฉบับมารวมไว้ในหมวดนี้ด้วย ซึ่งจะทำให้มีความชัดเจนและสะดวกในการนำไปใช้ (รายชื่อประกาศที่เกี่ยวข้องซึ่งจะถูกรวบรวมในครั้งนี้เป็นไปตามส่วนที่ 2 สรุปหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน : เอกสาร hearing) โดยโครงสร้างประกาศสามารถอธิบายได้ตามแผนผัง ดังนี้

เกณฑ์ COI : ธุรกรรมที่มีส่วนได้เสีย

(2.2) ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอให้มีการขยายความเกี่ยวกับการทำธุรกรรมบ่อยครั้งเกินความจำเป็น (churning) ว่าต้องมีผลกระทบต่อกองทุนด้วย เนื่องจากอาจมีลักษณะการทำธุรกรรมบ่อยครั้งแต่มีได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนเลย

ความเห็นสำนักงาน – สำนักงานกำหนดให้บริษัทจัดการต้องมีระบบในการป้องกันการ churning ซึ่งเป็นธุรกรรมที่บริษัทจัดการมีส่วนได้เสียอันอาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับลูกค้า ดังนั้น บริษัทจัดการจึงมีหน้าที่พิจารณากำหนดแนวปฏิบัติภายในบริษัทว่า การทำธุรกรรมถี่แค่ไหน และอย่างไรที่มีลักษณะเกินความจำเป็น กล่าวคือ มีลักษณะผิดไปจากที่จะมีการทำตามปกติหากไม่ได้มีส่วนได้เสียอันอาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับลูกค้า (อาจทำให้ลูกค้าไม่ได้รับประโยชน์ที่ดีที่สุด)

(2.3) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับการรับบทวิเคราะห์และการเข้าร่วมสัมมนาโดยได้รับที่พักและอาหารฟรีจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไว้ในสัญญากับลูกค้าแล้ว บริษัทหลักทรัพย์ไม่ควรจะต้องรายงานเรื่องดังกล่าวให้ลูกค้าทราบปีละครั้งอีก

ความเห็นสำนักงาน – การเปิดเผยเกี่ยวกับการรับประโยชน์ตอบแทนของบริษัทหลักทรัพย์ในสัญญากับลูกค้าเป็นการเปิดเผยเพื่อให้ลูกค้าทราบถึงนโยบายและแนวทางในการจัดการเรื่องดังกล่าวของบริษัทหลักทรัพย์ ส่วนการกำหนดให้เปิดเผยเพิ่มเติมอีกอย่างน้อยปีละครั้งเป็นการเปิดเผยข้อมูลการได้รับประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจริงในแต่ละปี เพื่อให้ลูกค้าทราบถึงรายละเอียดการได้รับประโยชน์ตอบแทนจริงว่ามีการรับประโยชน์จากใครบ้าง เป็นประโยชน์ในลักษณะใดมากน้อยแค่ไหน

เกณฑ์ COI : ธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง : กรณีบริษัทจัดการ

(2.4) กรณีบริษัทจัดการตั้งตนเองเป็นผู้ชำระบัญชี

ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า การกำหนดให้กรณีดังกล่าวถือเป็นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้ต้องมีการขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ก่อน ซึ่งคิดว่าเป็นข้อกำหนดที่ไม่มีประโยชน์ในทางปฏิบัติ เนื่องจากบริษัทจัดการต้องทำหน้าที่ชำระบัญชีเพื่อประโยชน์สูงสุดของกองทุนรวมอยู่แล้ว

ความเห็นสำนักงาน – กรณีที่บริษัทจัดการทำหน้าที่เป็นผู้ชำระบัญชีเองโดยไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นและบริษัทจัดการมีการคิดค่าธรรมเนียมการชำระบัญชี สำนักงานกำหนดให้ถือเป็นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แน่ใจว่า บริษัทจัดการดำเนินการเพื่อให้ลูกค้าได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง โดยกรณีที่บริษัทจัดการคิดค่าธรรมเนียมในการทำหน้าที่ดังกล่าวตามอัตราปกติ กล่าวคือ ไม่เกินอัตราที่ผู้ประกอบการรายอื่นจะเรียกเก็บในการทำหน้าที่ชำระบัญชี กรณีนี้บริษัทจัดการสามารถทำได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ เนื่องจากพิจารณาได้ว่ามีราคาอ้างอิง (“ราคาตลาด”) อย่างไรก็ดี หากบริษัทจัดการมีการคิดอัตราค่าธรรมเนียมชำระบัญชีไม่เป็นไปตามอัตราปกติ ก็จะต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ก่อน เพื่อให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ พิจารณาว่า อัตราค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมเหมาะสมหรือไม่ นอกจากนี้ การกำหนดให้ธุรกรรมดังกล่าวเป็นธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้บริษัทจัดการต้องเปิดเผยธุรกรรมดังกล่าวในรายงานการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง (เปิดเผยเดือนในเว็บไซต์ของบริษัทจัดการ/เปิดเผยในรายงาน 6 เดือน และในรายงานประจำปี) โดยต้องเปิดเผยอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนทราบด้วย

(2.5) การทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม

ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า ไม่ควรกำหนดให้ต้องรายงานธุรกรรมที่ทำกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ เนื่องจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ไม่ใช่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย

ความเห็นสำนักงาน – หลักเกณฑ์ไม่ได้กำหนดให้การทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ เป็นธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง แต่จะกำหนดเพิ่มเติมให้บริษัทจัดการเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมของกองทุนรวมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ เนื่องจาก หากปรากฏว่ามีการทำธุรกรรมกับผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ อาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ในการตรวจสอบการจัดการของบริษัทจัดการเพื่อรักษาประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุน สำนักงานจึงเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน และทำให้การทำหน้าที่ของผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ และบริษัทจัดการ มีความโปร่งใสมากขึ้น

เกณฑ์ proprietary trading : กรณีบริษัทจัดการ

(2.6) ผู้แสดงความคิดเห็นเสนอให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีระบบบริหารจัดการด้านความเสี่ยง (risk management) ของบริษัทจัดการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อผู้ปฏิบัติและป้องกันปัญหาการตีความว่า บริษัทจัดการมีระบบเพียงพอหรือไม่

ความเห็นสำนักงาน – เนื่องจากการบริหารจัดการ risk management สามารถทำได้ในหลายรูปแบบ สำนักงานจึงเห็นว่า ควรเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบธุรกิจควรกำหนดเอง เพื่อให้มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ (สำนักงานจะเน้นกำหนดรายละเอียดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงทางผลประโยชน์ระหว่างการจัดการลงทุนเพื่อพอร์ตบริษัทจัดการกับการจัดการลงทุนเพื่อลูกค้า) ทั้งนี้ สมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC) อาจพิจารณากำหนดแนวปฏิบัติในด้านนี้เพิ่มเติม โดยนำมาขอความเห็นชอบต่อสำนักงาน เพื่อให้บริษัทสมาชิกปฏิบัติตามเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันก็ได้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ AIMC ไม่ได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติเพิ่มเติม บริษัทจัดการอาจพิจารณาแนวปฏิบัติด้าน risk management ของบริษัทหลักทรัพย์ตามที่สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย (ASCO) กำหนดและได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานแล้ว เพื่อใช้อ้างอิงในการกำหนดวิธีบริหารจัดการด้าน risk management ของบริษัทจัดการก็ได้ เช่น การจัดให้มีคณะกรรมการการลงทุน (investment committee) เพื่อกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน การกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการในกรณีที่มีการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่ไม่เป็นไปตามราคาตลาด และการกำหนดหลักเกณฑ์การรายงานการลงทุนต่อผู้บริหารเพื่อให้สามารถติดตามการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

(3) ประเด็นอื่น ๆ

เกณฑ์ COI

(3.1) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ผู้ประกอบธุรกิจมีส่วนได้เสีย สำนักงานควรจะกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจในแต่ละลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจเองเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

ความเห็นสำนักงาน – ในส่วนของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ผู้ประกอบธุรกิจมีส่วนได้เสีย สำนักงานกำหนดเพียงให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีระบบงานในการจัดการเกี่ยวกับการทำธุรกรรมบ่อยครั้งเกินความจำเป็นและการรับประโยชน์ตอบแทนเท่านั้น โดยไม่ได้กำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติใด ๆ เพิ่มเติม ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจจึงสามารถกำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจในแต่ละลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจได้ตามความเหมาะสม

(3.2) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า การรับบทวิเคราะห์เป็นส่วนหนึ่งของการให้คะแนน broker คู่ค้าตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน อาจจะนำไปสู่การคัดเลือกว่าจะส่งคำสั่งให้ broker รายใดมากที่สุด

แค่ไหน ลักษณะนี้จะถือว่าการรับบทวิเคราะห์มีส่วนทำให้มีการส่งคำสั่งให้ broker รายนั้นเพิ่มขึ้นเกินกว่าปกติ (ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เรื่องการรับประโยชน์ตอบแทน) หรือไม่

ความเห็นสำนักงาน – ในการคัดเลือก broker บริษัทจัดการจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาหลายปัจจัย เช่น ความมีประสิทธิภาพของการดำเนินการตามคำสั่ง (best execution) และระบบการรับส่งข้อมูลและข่าวสารอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุน เป็นต้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวอาจกำหนดให้เป็นปัจจัยหนึ่งในการคัดเลือก broker ได้ และในการคัดเลือก broker เพื่อจัดสรรการส่งคำสั่งตามปกติบริษัทจัดการต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดทุกปัจจัยอย่างครบถ้วนและให้คะแนนอย่างสมเหตุผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าได้เลือกบริการที่เป็นประโยชน์ที่ดีที่สุดต่อลูกค้า ดังนั้น กรณีที่บริษัทจัดการจะจัดสรรการส่งคำสั่งให้ broker รายใดมากกว่าปกติอันเนื่องมาจากการได้รับบทวิเคราะห์ โดยมิได้พิจารณาถึงปัจจัยอื่นอย่างครบถ้วนและเหมาะสมอาจถือได้ว่าเป็นการรับประโยชน์ซึ่งทำให้มีการทำธุรกรรมเกินกว่าปกติ

(3.3) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีที่มีการฝากเงินหรือลงทุนในตัวแลกเปลี่ยนกับธนาคารที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในทางปฏิบัติธนาคารจะมีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเป็นการทั่วไปอยู่แล้ว หากกองทุนมีโอกาสได้รับดอกเบี้ยสูงกว่าราคาที่ประกาศดังกล่าว จะถือว่าเป็นธุรกรรมที่มีราคาอ้างอิงซึ่งไม่ต้องรายงานใช่หรือไม่ และเสนอให้สำนักงานออกแนวปฏิบัติโดยการยกตัวอย่างเพื่อเป็นกรณีศึกษาในทางปฏิบัติด้วย

ความเห็นสำนักงาน – กรณีดังกล่าวเป็นการทำธุรกรรมโดยกองทุนไม่เสียประโยชน์เมื่อเทียบกับราคาอ้างอิง (“ราคาตลาด”) จึงไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ก่อนทำธุรกรรม แต่ยังคงต้องรายงานการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งสำนักงานจะมีแนวทางปฏิบัติและแบบรายงานให้ และจะมีการยกตัวอย่างธุรกรรมที่ต้องกรอกข้อมูลในแบบรายงานประกอบอยู่แล้ว

(3.4) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีการทำธุรกรรมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องที่ไม่มีราคาตลาดหรือราคาอ้างอิงซึ่งจะต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ก่อนทำธุรกรรม โดยขอความชัดเจนว่าราคาอ้างอิงจะหมายถึงอะไรได้บ้าง ในกรณีที่เป็นการทำธุรกรรมกับผู้บริหารอสังหาริมทรัพย์ การซื้อขายมักจะใช้ราคาประเมิน หรือการจ้างงานก็มักจะใช้ราคาจ้างที่อ้างอิงได้ในท้องตลาดทั่วไป กรณีเช่นนี้จะถือว่าไม่มีราคาตลาดซึ่งต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ หรือไม่

ความเห็นสำนักงาน – หลักเกณฑ์ของสำนักงานกำหนดให้ราคาอ้างอิงหมายถึงราคา ค่าตอบแทน หรือค่าบริการ ที่เป็นไปตามอัตราที่สามารถใช้อ้างอิงได้เป็นการทั่วไปหรือเป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าที่ใช้กับธุรกรรมนั้น ดังนั้น หากเป็นการทำธุรกรรมที่ใช้ราคาอ้างอิงดังกล่าว ก็ไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ดูแลผลประโยชน์ฯ ก่อน

เกณฑ์ proprietary trading

(3.5) ผู้แสดงความคิดเห็นมีประเด็นว่า กรณีที่บริษัทจัดการมีการลงทุนเพื่อพอร์ตบริษัทเอง โดยลงทุนเฉพาะทรัพย์สินที่มีโอกาสน้อยที่จะเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับลูกค้า เช่น เงินฝาก ตั๋วเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล สำนักงานควรกำหนดแนวปฏิบัติให้สามารถใช้ระบบงานแบบง่ายได้เช่นเดิม เหมือนที่กำหนดในปัจจุบัน

ความเห็นสำนักงาน – ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์ใหม่ในครั้งนี้ สำนักงานได้ยกเลิก การต้องมาขอความเห็นชอบระบบงานการลงทุนเพื่อพอร์ตบริษัทกับสำนักงานก่อนการลงทุน เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการบริหารจัดการลงทุนเพื่อพอร์ตของบริษัทจัดการ ดังนั้น บริษัทจัดการจึงสามารถ พิจารณาจัดให้มีระบบงานตามแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องได้เองโดยไม่ต้องยื่นขอความเห็นชอบระบบงาน กับสำนักงานในทุกกรณี ไม่ว่าบริษัทจัดการจะมีเงื่อนไขการลงทุนแบบง่ายหรือไม่ จึงไม่จำเป็นต้องมี แนวปฏิบัติเรื่องระบบงานแบบง่ายอีกต่อไป

ⁱ ขอขอบคุณผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

1. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงศรี จำกัด
2. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด
3. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด
4. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด
5. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ภัทร จำกัด
6. บริษัทหลักทรัพย์ แอปเฟิล เวลธ์ จำกัด
7. บริษัทหลักทรัพย์ ทรินิตี้ จำกัด
8. กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้
9. กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ ภัทร
10. บริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ จำกัด (มหาชน)